

Magyar Rendészet

XVII. évfolyam
2017/1.

A Rendészeti Ágazat Doktoranduszainak VIII. Országos Fórumán elhangozott előadások anyagai

BÉKÉSI László: Inequalities in the Employment of Municipality Law
Enforcement Staff

CSEGE Gyula: Információáramlás a rendvédelmi szervek között a 21. századi
biztonsági kockázatok tükrében

CSIMA Beáta: Elérhető cél: önfenntartó büntetés-végrehajtás

FARKAS Marcell: Afrikai menekültek az Európai Unióban és Magyarországon

HUDÁK Krisztina: Illegális műkincs-kereskedelem – nemzetközi trendek,
rendészeti intézkedések és a jövő perspektívái

JÁMBOR Orsolya Ilona: Lengyel menekültek élete Magyarországon 1939–1945

KLOTZ Péter: Rendvédelmi szervek: integritás *ante portas*

MAKAY Mátyás: Measuring Rationality and Cognitive Debiasing

MOLNÁR Attila Károly: Kilépés a börtönből – andragógiával a reintegrációért

NAGY Richárd: Az új büntetőeljárás törvény várható hatásai a rendőrségi
gyakorlatra

NAGY Tamás: Személyvédelem a (magán)biztonság rendszerében

SZABÓ László András: A migráció hatása a közigazgatásra

SZABÓ Zsolt Mihály: A mikroszimuláció lehetőségei a nyugdíjrendszer és az
intelligens informatikai biztonsági rendszer modellezésében

TÓTH Miklós: A muszlim vallású elítéltek társadalmi reintegrálása a magyar
büntetés-végrehajtásban

TÓTH Nikolett: Rendészettudományi gondolatok – tudományos
konferenciák a Rendészettudományi Karon

A NEMZETI KÖZZOLGÁLATI EGYETEM
RENDÉSZETTUDOMÁNYI SZAKMAI FOLYÓIRATA

Rendészettudományi gondolatok – tudományos konferenciák a Rendészettudományi Karon

TÓTH Nikolett Ágnes¹

Európai rendőröket képzünk

2016. december 8. RTK, a Rendészeti Jogi és Igazgatási Tanszék konferenciája

„A tisztjelölt hallgatók a jövőben nemcsak magyar, hanem európai rendőrök is lesznek, ugyanis a bűnözés és a bűnüldözés is globalizálódik, a határon túli együttműködések ma már mindennapossá váltak” – hangsúlyozta Dr. Bánfi Ferenc, a CEPOL igazgatója a Rendészeti Jogi és Igazgatási Tanszék által a Rendészettudományi Karon megrendezett, a *Rendészet az Európai Unió tagállamaiban*, a CEPOL szemináriumok kiemelt szerepe a képzésben című szakmai konferencián. Majd az Európai Rendőrakadémia helyéről és szerepéről fogalmazta meg gondolatait a jelen lévő hallgatók és oktatók számára, hozzátéve azt, hogy az Európai Rendvédelmi Közösség jogos képzési szükségleteit igyekszik a CEPOL kielégíteni, figyelembe véve a körülöttünk zajló folyamatos változásokat ebben a felgyorsult világban. Bánfi Ferenc hozzátette: „Növelni szükséges az előrelátó képességünket és fejleszteni az analitikai képességeinket a rendvédelmi együttműködés segítségével.” Az igazgató a rendvédelem zászlóshajójának nevezte az EUROPOL-t, majd bemutatta a CEPOL képzéseit. Beszélt az európai rendőri csereprogramról és a közös nyomozócsoportok létrehozásának lehetőségéről is. Felidézte a 36 éves szolgálati jogviszonyának legfontosabb állomásait, majd megköszönte mindazt a figyelmet, amelyet az NKE szentel az Európai Rendőrakadémiának.

Dr. habil Boda József ny. r. vezérőrnagy, dékán köszöntő gondolataiban felidézte a CEPOL megalakulásának a pillanatát, ezt az időszakot sikertörténetnek nevezte. Elmondta, hogy olyan szervezet jött létre, amely az EU rendvédelmi dolgozóinak a minőségi képzéséért felel. Emlékeztetett arra, hogy az NKE 2014-ben írta alá a keretpartneri megállapodást a CEPOL-lal, mellyel az uniós ügynökség keretpartnerévé vált, így pályázhat szemináriumok, képzések megrendezésére.

Az Európai Rendőrakadémia szerepéről, az új tudományos eredmények megosztásának fontosságáról beszélt Dr. habil. Bodonyi Ilona főiskolai docens, aki Jack Kerouacot és Karl Poppert idézte: „Az út az élet. Az egész élet problémamegoldás.” Bodonyi Ilona

1 TÓTH Nikolett Ágnes dr., PhD, r. őrnagy, egyetemi adjunktus, NKE Rendészettudományi Kar, Rendészetelméleti és -történeti Tanszék
Nikolett Ágnes TÓTH dr. NUPS Faculty of Law Enforcement, Department of Law Enforcement Theory and Law Enforcement History
orcid.org/0000-0002-4682-1280, toth.nikolett@uni-nke.hu

ügy véli, mindez a tudományra is igaz, előadásában a fejlődés kulcsfontosságú elemeit vette számba, figyelembe véve a CEPOL, a rendészettudomány és a rendészeti oktatás kapcsolatát. „A bizonyítékalapú rendőri munka segítése, a tudományalapú tanulás és tanítás a legfőbb cél. Az Európai Rendőrakadémia támogatja a tudományos kutatást az alábbi mottóval: képezni, megújítani és motiválni” – hangsúlyozta a főiskolai docens.

Dr. Nagy Judit r. ezredes PhD, tanszékvezető egyetemi docens tudományos és nemzetközi dékánhelyettes, a rendezvény levezető elnöke az EU szakpolitikai ciklusáról tartott előadást, majd a CEPOL mesterkurzusáról videoüzenetben fogalmazta meg gondolatait Palkovics Viktor r. alezredes, a Nógrád MRFK RI Közlekedésrendészeti osztályvezetője.

A rendezvényen az RTK oktatói és munkatársai tartottak előadást. A céljuk az volt, hogy népszerűsítsék a CEPOL szemináriumokat. *Dr. Balassa Bence r. őrnagy PhD tanársegéd az Európai Unió kríziskezeléséről, az EU közös biztonság és védelempolitikájának legfontosabb állomásairól fogalmazta meg gondolatait. Bezsenyi Tamás r. őrnagy, tanársegéd a rendőrségre vonatkozó társadalomtudományi kutatások visszahatását elemezte a rendőri szervezet vonatkozásában. A rendőrség vizsgálatának problémáiról, valamint a rendőrök önképe és a társadalom rendőrképe témájú kutatásról beszélt. Felföldi Péter okleveles közlekedési mérnök, szaktanár egy svéd példa mentén mutatta be a városi erőszak és az integráció kapcsolatát. Dr. univ. Kiss Rita nemzetközi referens a CEPOL rendészeti tudományos munkát segítő lehetőségeit vette számba. Dr. Szabó Andrea püör. ezredes PhD, tanszékvezető egyetemi docens a CEPOL képzések tapasztalatairól és kutatást erősítő szerepéről pénzügyőr szemmel beszélt. Dr. Mészáros Bence r. ezredes PhD, tanszékvezető egyetemi docens tájékoztatást adott az Evidence-based Policingről, mint rendészeti stratégiáról. Szabó Tamás r. őrnagy, a BM Európai Unió és Nemzetközi Helyettes Államtitkárság szakmai referense pedig a gyűlölet-bűncselekményekről és a terrorizmusról beszélt.*

Fókuszban a kiberbiztonság

2016. november 22. RTK, a Belügyi Tudományos Tanács konferenciája

„A téma rendkívül aktuális, speciális és megkerülhetetlen, hiszen egyfajta kibertérben élünk. A kiberbűnözés elleni küzdelem során megelőzésre és együttműködésre van szükség” – hangsúlyozta köszöntőjében *Dr. Nagy Judit PhD r. ezredes, tudományos és nemzetközi dékánhelyettes a Belügyi Tudományos Tanács és a Rendészettudományi Kar által megrendezett Nemzetközi rendészeti együttműködés a kiberbiztonság tükrében* című tudományos-szakmai konferencián.

Dr. habil. Boda József nb. vezérőrnagy szerint szükség van a leendő rendvédelmi szakemberek felkészítésére a kiberbűnözés elleni küzdelem során. Emlékeztetett arra, hogy az Európai Unió negyedszer hirdette meg idén a kiberbiztonsági hónapot. Bejelentette, hogy kiberbűnözés elleni szakirány alapítása van folyamatban a Rendészettudományi Karon.

Magyarország kiberkoordinátora, Prof. Dr. Rajnai Zoltán a kormányzati kiberbiztonság szervezeti-működési rendszeréről beszélt. Elmondta, hogy 2013-ban a kormány elfogadta Magyarország Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiáját, Magyarország kibervédelme biztos alapokon áll. A Nemzetbiztonsági Kabinet rendszeresen áttekinti a feladatokat, az elért eredményeket. Felidézte, hogy a több mint három éve lépett hatályba az információbiztonságról szóló törvény. A kiberbiztonsági munkacsoportokat a szakmai munka letéteményeseinek nevezte a kiberkoordinátor. Felhívta a figyelmet a biztonságtudatosság és az információmegosztás fontosságára, egyre növekvő szerepére.

Szó volt a Nemzeti Kibervédelmi Intézet szerepéről, a honvédelmi célú elektronikus információs rendszerek kibervédelmi kérdéseiről, az információbiztonságról, a kiberbűncselekmények nyomozásáról és a nemzetközi bűnügyi együttműködésről is.

Prof. Dr. Kovács László mk. ezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Elektromos Hadrésztudományi Tanszék egyetemi tanára bemutatta a Ludovika Kiberbiztonsági Kiemelt Kutatóműhely tervezetét. A konferencián elhangzott gondolatokat Dr. Szendrei Ferenc PhD r. ezredes, az RTK Bűnüldözési és Gazdaságvédelmi Tanszékének a vezetője összegezte.

A határrendészettől a rendészettudományig

2016. november 18. Pécs, a Magyar Rendészettudományi Társaság és a Magyar Hadtudományi Társaság Pécsi Szakcsoportjainak konferenciája

Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy, a Magyar Rendészettudományi Társaság főtitkára Pintér Sándor belügyminiszter nevében is köszöntötte a megjelenteket *A határrendészettől a rendészettudományig – 15 éves a Szent László napi nemzetközi tudományos konferencia-sorozat* című jubileumi konferencia tudományos értékeit megörökítő, Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVII. számának nyilvános, ünnepi bemutatóján a pécsi Cella Septichora Látogatóközpontban.

A vezérőrnagy fontosnak tartja a tradíciók ápolását, elmondta, hogy a tizenöt évvel ezelőtt indult konferenciasorozat azzal a céllal jött létre, hogy kezdetben a hadtudományon belül, később önálló tudományos társaság keretében külön diszciplínaként foglalkozzon a rendészettudománnyal és a rendészettel kapcsolatos specifikus ismeretekkel. Tudományos fórumot, előadói és publikációs lehetőséget kínál mindazok számára, akik a szakmai gyakorlati kérdések mellett vagy azokon túl elméleti igényességgel fordulnak a rendészet elmélete, az egyes szakrendészetek hasznosíthatósága felé. A rendészettudományi kutatók egyik legalapvetőbb munkájának, zászlóshajónak tekinti ezt a kötetet.

Dr. Kerezsi Klára egyetemi tanár, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskola vezetője az európai rendészeti doktori képzésről beszélt. A rendészet-tudományt rendkívül izgalmas területnek tartja, hiszen folyamatos változásban van. Kerezsi Klára a biztonságról is beszélt, melynek szavatolása során a rendészet több szereplő által gyakorolt tevékenységgé változik. Felhívta a figyelmet az együttműködés fontosságára. A biztonsághoz való jogról, a szolgáltatás és az állami hatalomgyakor-

lás egymáshoz való viszonyáról beszélt. Elmondta, hogy a rendőri munka alapvetően a közösséggel felépített és hatékonyan működő kapcsolatrendszerrel jelent. A professzor úgy véli, hogy azoknak a rendőröknek, akiknek pszichológiai, szociológiai vagy más felsőoktatásban oktatott diszciplínával kapcsolatos tapasztalataik vannak, ezek előnyt jelenthetnek a munkájuk során. Végezetül megosztotta a jelenlévőkkel a Rendészettudományi Doktori Iskola doktori programját, legfőbb jellemzőit.

A Magyar Rendészettudományi Társaság és a Magyar Hadtudományi Társaság Pécsi Szakcsoportjának a nevében Dr. Gaál Gyula és Dr. Hautzinger Zoltán szerkesztők mutatták be a Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVII. számát.

A tehetséggondozás érték

2016. november 17. RTK, a Rendészeti Doktoranduszok Országos Egyesületének fóruma

„A rendezvényen minden évben lehetőséget adunk a doktoranduszoknak arra, hogy bemutakozzanak, a tudományos eredményeiket élénk tárják” – hangsúlyozta dr. Szilvássy György Péter, a Rendészeti Doktoranduszok Országos Egyesületének elnöke a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából megrendezett Rendészeti Ágazat Doktoranduszainak VIII. Országos Fórumán.

„Egyik legfőbb feladatunknak tartjuk, hogy a jövő tudós generációját neveljük” – hangsúlyozta Dr. Boda József nb. vezérőrnagy (nyá.), dékán. Prof. Dr. Padányi József mk. dandártábornok, tudományos rektorhelyettes köszöntőjében hangsúlyozta, hogy egy egyetem életében a tehetséggondozás, a doktoranduszok támogatása érték. *„Önök az utódaink, akik tovább művelik majd a tudományos kutatás mesterségét. Az NKE stratégiai célja az volt, hogy legyen önálló rendészettudományi iskolánk, legyen olyan műhely, ahol szervezett és rendszeresen is elsajátíthatják ezt a mesterséget”* – hangsúlyozta a rektorhelyettes, aki elmondta, hogy a rendészettudomány művelőit elismerik a tudományos életben. Felhívta a figyelmet az NKE Tudományos Kiválósági Programjaira, azt kérte a doktorjelöltektől, kutatóktól, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel és minél többen pályázzanak.

Prof. Dr. Korinek László, akadémikus, az egyesület tiszteletbeli elnöke gratulált Prof. Dr. Finszter Géza professor emeritusnak, aki kiemelkedő tudományos életművének elismeréseként Eötvös József-koszorú kitüntetésben részesült. A rendészetelméleti- és történeti tanszék egyetemi tanára a Magyar Tudomány Ünnepeinek nyitóünnepségén vehette át az elismerést a Magyar Tudományos Akadémián. Korinek László arra biztatta a jelenlévőket, hogy a tudomány területén hasonló sikereket érjenek el. Az akadémikus megosztotta az egyik álmát a jelenlévőkkel: azt szeretné, ha a rendészettudomány európai tendenciái témában konferenciát rendeznének az RTK-n a rendészettudósok.

A doktori iskola törzstagja, Prof. Dr. Blaskó Béla ny. r. vezérőrnagy felidézte, hogy megalakult a doktori iskola, mellyel az NKE komoly mérföldkőhöz érkezett. Erénye, hogy az itt folyó képzés multidiszciplináris. Beszélt a doktori iskola három fő kutatási területéről és a képzésről.

Az NKE Doktorandusz Önkormányzatának tagja, *Vajkai Edina tanársegéd* felidézte, hogy ötödik alkalommal vesz részt a rendezvényen. Az együttműködés fontosságát hangsúlyozta, beszámolt A Tudomány Kapujában és A Haza Szolgálatában elnevezésű rendezvényükről.

Dr. Vári Vince PhD. r. őrnagy, tanársegéd, az egyesület egykori elnökségi tagja előadásában a bűnüldözési statisztikáról beszélt a hatékonyság tükrében. A bűnüldözés hatékonyságának mibenlétéhez a fogalmi elemek meghatározásán és az elméleti kérdések megválaszolásán keresztül juthatunk el, fogalmazott az őrnagy. „Ennek során feltárást igényelnek a bűnüldözés hatékonyságmérésének eddigi tudományos igényű megközelítései. A hatékonyság önmagában nem definiálható könnyen, hisz olyan elemeken nyugszik a »kvalitás« elismerése és értékelése, melyek hiányára csak indirekt módon következtethetünk. A bűnüldözés hatékonyságának mérésére már korábban is történtek lépések, de valódi át-törés nem született” – tette hozzá dr. Vári Vince, aki a teljesítményértékelés kritikáját is megfogalmazta.

A nap további részében a doktoranduszok öt szekcióülésen adtak számot kutatási eredményeikről. A rendezvényt megtisztelték jelenlétükkel az RTK professzorai is: *Kozáry Andrea, Kerezsi Klára, Irk Ferenc, Sárkány István, Finszter Géza és Ruzsonyi Péter.*

A migráció bűnügyi hatásai

2016. november 16. RTK, a Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék konferenciája

„Az elmúlt évben kétmillió ember érkezett illegálisan Európába, ahol a biztonság felértékelődött, hiszen a modern kori népvándorlás súlyos kihívásokat jelent” – hangsúlyozta *Dr. Végh Zsuzsanna*, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója A migráció bűnügyi hatásai című konferencián. A Bevándorlási és Állampolgársági Tanszék által szervezett eseményen hozzátette, hogy mindez olyan problémahalmazt érint, amely minden embert foglalkoztat, hiszen soha ennyi vélemény, ellenvélemény, javaslat nem fogalmazódott még meg egyetlen témával kapcsolatban sem.

A főigazgató felidézte, hogy Németországban 69 ezer bűncselekményt követtek el migránsok az első negyedévben. Szeptember végéig több mint négyezer ember vesztette életét a földközi-tengeri átkelések során az Európa felé vezető tengeri úton. „Toleráns társadalmakban is egyre gyakoribbá vált a tiltakozás a migránsokkal szemben, egyre inkább növekszik a velük szemben elkövetett bűncselekmények száma is” – fogalmazott Végh Zsuzsanna, aki szerint az iszlamista szélsőséges szervezetekkel szemben nehéz felvenni a harcot. „Az illegálisan érkezők közül nehéz kiszűrni azokat, akik terrorcselekmény elkövetését tervezik.” Összegzésként megállapította, hogy nem számolhatunk azzal, hogy a migráció belátható időn belül csökkenni fog, annak ellenére, hogy számos intézkedés történt a tagállamok közös szerepvállalásának a növelésével. „Az útnak induló embereket nem lehet megállítani, csak akkor, ha sikerül megszüntetni a migrációt kiváltó okokat. Nemzetközi összefogásra és konszenzusteremtésre van szükség, mert Európa jövője forog kockán” – fejezte be gondolatait a BÁH főigazgatója.

A migráció és a bűnügy kapcsolatát elemezte előadásában Dr. Hegyaljai Máttyás, a Belügyminisztérium európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkára. A migráció hatásait vette számba, elmondta, hogy nagy tömegben jelentek meg számunkra ismeretlen emberek Európában. A migránsok nagy részét áldozatnak tekinti, ugyanis a kilencvenöt százaléka a szervezett bűnözői hálózatok segítségével jutott be Európába, ahol a radikalizálódás nagy problémát jelent a különböző közösségekben, ugyanis ezek az emberek eszközévé válhatnak a különböző ideológiáknak.

A németországi keresztény menedékkérőket érintő atrocitások büntetőjogi háttéréről beszéltek a Migrációkutató Intézet munkatársai, Dr. Horváth Dániel és Dr. Sántha Hanga, akik Németországot kiemelt célszágnak, az elmúlt évet pedig a modernkori keresztényüldözés legvéresebb évének tartják. Kevés statisztika áll rendelkezésre a menedékkérők vallási háttéréről, de egyre több aggasztó hírről számoltak be a kutatók, akik vizsgálták a beilleszkedési nehézségek fő markereit, úgymint az elkövetők társadalmi háttérét, társadalmi státuszát a származási országban, a generációs továbbörökítést, az integrációs deficitet. A világ népességének harminc százaléka keresztény. Az iszlámról a kereszténységre való áttérést hitehagyásként élik meg az érintettek, Isten ellen elkövetett bűncselekménynek tartják. A dzsihadista szervezetek szerint mindez nem csupán a vallást sérti, hanem a saria szerint élő társadalmat is veszélyezteti, így az al-Bukhári gyűjteményének hadísa szerint halálbüntetést érdemelnek. Elhangzott, hogy Németországban a politikailag motivált gyűlölet-bűncselekmények egy kilencede volt vallási alapú. Jelentősen emelkedett a nem német állampolgárok által elkövetett bűncselekmények száma.

Migránsok agresszivitása az adatok tükrében című előadásában Dr. Haller József intézetvezető egyetemi docens az erőszakos bűnözés okait vette számba. Elmondta, hogy a migránsok gyakran zárt közösséget alkotnak, a bűntetteik rejtve maradnak. Sok országban tilos nemzetiségi statisztikákat vezetni a bűnesetekről, a különböző országokban a jogi normák eltérőek, az adatok nem publikusak. A szociálpszichológiai kutatások adatai azonban könnyen elérhetőek, az információk forrásai maguk a migránsok. Az intézetvezető definiálta az agressziót, amely a fájdalom szándékos okozása vagy azzal való fenyegetés, ami az áldozatnak semmilyen formában nem válik hasznára. A kutatása során arra a következtetésre jutott, hogy agresszívebbek a migránsok, mint a helyi lakosok. „Nagy a migráció kockázata az agresszív cselekmények elkövetésének szempontjából, ha a befogadó országban kriminalizálnak olyan cselekedeteket, amelyek a származási országban elfogadottak. Magyarország lakosságának négy százaléka migráns, külföldi állampolgár, vagy külföldön született.”

Dr. Angyal Miklós r. ezredes és Dr. Mészáros Bence r. ezredes tanszékvezető egyetemi docensek a személyazonosítás és európai bevándorlás problémakörét kutatták. „A válság a veszély és az esély kettősségét determinálja” – hangsúlyozta Angyal Miklós, aki az azonosítás kérdését tudományos, technológiai és filozófiai kérdésnek tartja. Előadásában a kriminalisztikai azonosítás folyamatát vette számba.

Szó volt még a migráció bűnözési és büntetőjogi következményeiről. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy, a Fenntartói Testület ügy-

vivője és Dr. habil. Boda József *nb. vezérőrnagy (nyá.)*, az RTK dékánja. A konferencia levezető elnökeként Dr. Hautzinger Zoltán *tanszékvezető egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes* működött közre, aki bemutatta a jelenlévők számára a *Migráció bűnügyi hatásai* című tanulmánykötetet.

Tömegkezelés és alapjogvédelem

2016. november 10. Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ, a Rendőrség Tudományos Tanácsának konferenciája

„A Magyar Rendőrség komoly erőfeszítéseket tett a tömegkezelési gyakorlatának megújítására, ma már európai szintű tömegkezelési gyakorlatot alkalmazunk” – hangsúlyozta Dr. Balogh János *r. vezérőrnagy, műveleti országos rendőrfőkapitány-helyettes, a Készenléti Rendőrség parancsnoka* a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ, valamint a Rendőrség Tudományos Tanácsa által a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a Nemzetközi Oktatási Központban megrendezett *Tömegkezelés és alapjogvédelem* című tudományos szakmai konferencián. Majd hozzátette: *„A tömegkezelés a Készenléti Rendőrség szolgálati feladatai közé tartozik. A labdarúgó mérkőzések hangsúlyossá teszik a tömegkezelés kérdését.”*

Dr. Janza Frigyes *ny. r. vezérőrnagy, címzetes egyetemi tanár, az MRTT főtitkára*, a konferencia levezető elnöke felidézte, hogy 1987-ben találkozott először a tömegkezelés gyakorlatával. Elmondta, hogy a joggyakorlat önmagában képes alakítani a valós gyakorlatot.

A békés gyülekezéshez való jogról beszélt az Alkotmánybíróság döntéseinek tükrében Dr. Sulyok Tamás, az Alkotmánybíróság elnökhelyettese, megbízott elnöke. Az Alkotmánybíróság számos döntést hozott a témában. A szükségesség és arányosság, valamint a gyülekezési szabadság kiemelt szerepét és azt hangsúlyozta, hogy az emberi jogok védelme az állam elsőrendű kötelezettsége.

Új kihívásokról, a tömeges előállításokról, a konfliktust kereső résztvevőkről, egy helyszínre bejelentett, ellentétes célú demonstrációkról beszélt Dr. Nagy Miklós Imre *r. ezredes, a Készenléti Rendőrség rendészeti igazgatója*. Elmondta, hogy a rendőrség fő feladata az állampolgárok békés gyülekezési jogának a biztosítása, szükség esetén annak segítése.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó, a Kúria bírónője a bírói jogértelmezés határait vázolta fel előadásában, majd a bejelentés és feloszlátás anyagi jogi és eljárásjogi kérdéseit vette számba.

A demokratikus tömegkezelés alapelveiről, a tömegkezelési kultúrát befolyásoló tényezőkről beszélt Less Ferenc *r. alezredes, a Rendőrségi Oktatási és Kiképző Központ főosztályvezetője*.

„A gyülekezési törvény a békés rendszerváltás szimbólumának is nevezhető” – hangsúlyozta Dr. Orbán Endre, az Alkotmánybíróság tanácsadója, aki a 2000-es éveket az agresszió évtizedének nevezte.

Dr. Hajas Barnabás, a PPKE JÁK egyetemi docense, az Igazságügyi Minisztérium főosztályvezetője a gyülekezési jog korlátairól, a rendezvényfelosztás és a tömegosztatás közötti különbségtételről beszélt előadásában.

Szó volt még a rendbiztosi tevékenység szerepéről, rendészetről, tömegkezelésről, integritásról, a törvényhozó, a végrehajtó és a bíraskodó szerepéről a tömegkezelés területén.

Új utak a bűnügyi tudományokban

2016. november 9. RTK, a Bűnügyi Tudományok Intézetének konferenciája

A Bűnügyi Tudományok Intézete tudományos és szakmai konferenciát rendezett *Új utak a bűnügyi tudományokban, különös tekintettel a büntetőeljárás törvény kodifikációjára* címmel a Rendészettudományi Karon.

Dr. Hautzinger Zoltán oktatási dékánhelyettes köszöntőjében a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatról, a tudományról, a büntető-eljárásjogi terület folyamatos fejlődéséről beszélt.

Dr. habil. Polt Péter tanszékvezető egyetemi docens a büntetőeljárás törvény kodifikációja témában tartotta indító előadását. Elmondta, hogy a kormány 2015-ben döntött arról, hogy új büntetőeljárás törvényre van szükség. „Felmerült az igazságszolgáltatás hatékony működése iránti igény, a hatályos törvény ugyanis koherenciazavarokkal küzd, több szempontból is következetlen. Néhány új intézmény nem váltotta be azt a funkciót, amiért bevezették, így az óvadék, a távoltartás, a tárgyalásról lemondás” – hangsúlyozta Polt Péter. Majd a szabályozási koncepcióról, a fokozatosság elvének fontosságáról beszélt és arról, hogy a büntetőeljárás törvény egymásra épülő elemek rendszereként jelenik meg. „A büntetőeljárás törvény meg fog felelni a 21. századi kihívásoknak” – zárta előadását a tanszékvezető.

A jogszabály módosítása kapcsán felmerülő Rendőrségi elvárásokat fogalmazott meg előadásában *Dr. Gömbös Sándor c. r. dandártábornok, az ORFK hivatalvezetője*. Beszélt az előterjesztéssel elérni kívánt közpolitikai célról, a korszerű, hatékony, célszerű és észszerű időn belül lefolytatott, az igazságra törekvő büntető-eljárásjogi szabályozás kialakításáról. „A tervezet egyik fő újítása, hogy a nyomozást két fő szakaszra osztja, a felderítésre és a vizsgálatra” – emelte ki a hivatalvezető. Majd a bűnüldözési célú titkos információgyűjtés büntetőeljárásba integrálásáról, valamint az eljárási cselekmények kép- és hangfelvételen rögzítéséről fogalmazta meg gondolatait a jelenlévők számára.

Dr. habil. Fantoly Zsanett tanszékvezető egyetemi docens elmondta, hogy 23 részből és 868 szakaszból áll az új jogszabály, melyet gigatörvénynek nevezett az előadó. Fantoly Zsanett számba vette a nyolc alapelvet is, és szóba került az is, hogy az új törvény preambulummal bővül, amely a legfontosabb célokat írja le.

Dr. Pallagi Anikó PhD adjunktus a büntetőeljárás-kodifikáció anyagi jogi jellegű vonatkozásait vette számba, Dr. habil. Barabás Andrea Tünde CSc. intézetvezető, tanszékvezető, egyetemi docens a sértetti jogokról beszélt.

Az intézet oktatói előadást tartottak még a kábítószeres bűncselekmények nyomozásáról, a nyomozások egyszerűsítésének lehetséges irányairól, a vád problematikájáról, a műszeres vallomásellenőrzés megjelenéséről, az ultima ratio elvéről és internetes tartalom-bűncselekmények kriminológiai értelmezéséről.

A konferencia levezető elnökeként Prof Dr. Blaskó Béla ny. r. vezérőrnagy, egyetemi tanár működött közre.

Dobos János Emléknep

2016. november 4. ORFK Rendőrségi Igazgatási Központ Auditórium, a Magyar Bűn-
üldözők Szakmai Egyesületének Dobos János Emléknepja

Az ORFK Rendőrségi Igazgatási Központ Auditóriumában a Magyar Bűn-
üldözők Szakmai Egyesülete által hatodik alkalommal megrendezett Dr. Dobos János Emléknep
emlékérmét vehetett át Dr. Balláné Prof. Dr. habil. Fűszter Erzsébet r. ezredes, tanszék-
vezető egyetemi tanár.

Az eseményen Hóbor Zsolt főtitkár megnyitójában az oknyomozó tudományról be-
szélt és arról, hogy az okozati összefüggések vizsgálatára épül a büntetőeljárás.

A helyszíni és az oknyomozó újságírásról Dr. Takács László, a Zsaru Magazin egykori
főszerkesztő-helyettese, a MÚOSZ Bűnügyi Tudósítók Szakosztályának egykori elnöke be-
szélt, aki előadásában kiemelte a szemle jelentős szerepét.

A kriminalisztika és a rendészettudomány kapcsolatát Dr. Hautzinger Zoltán PhD
intézetvezető egyetemi docens, az RTK oktatási dékánhelyettese vázolta fel, majd kapcso-
lódva az előző előadáshoz a média rendészetben betöltött szerepéről, oktatásról és tu-
dományról beszélt. Bemutatta a NKE-n elindított rendvédelmi szóvivő szakirányú
továbbképzési szak célját a jelenlévőknek. Majd a kriminalisztika művészete fogalom
fontosságára hívta fel a figyelmet, melyet Dr. Dobos János definiált: „Mert nemcsak
a költészetben van esztétika, logika, líra, politikum és realitás. Mindez megtalálható a krimi-
nalisztika gyakorlati alkalmazásában, a bűn-
üldözésben is.”

Az oktatási dékánhelyettes emlékeztetett: a rendészettudomány mint dinamikusan
fejlődő tudományterület fogalmát először Szamel Lajos írta le. A rendészettudomány
határterületeiről is beszélt. „A kriminalisztikát a nyomozás tudományának nevezhetjük,
mely tényeken és következtetéseken alapul. Elhatárolási szempont a kutatási eredmények
hasznosíthatósága. A rendészettudomány tárgya a rendészeti igazgatás, amelynek külön al-
rendszere a bűn-
üldözés. A kriminalisztika a XVIII. századtól változatlan fogalmi meghatá-
rozással rendelkezik. Mindkét diszciplína nyitott a másik vizsgálati módszereire és kutatási
eredményeire” – fejezte be gondolatait Hautzinger Zoltán.

Prof. Dr. Finszter Géza, az MTA doktora, az NKE professor emeritusa a büntetőeljárás
múltjáról fogalmazta meg gondolatait. Az egyetemi tanár Dobos Jánost mindig is nagy
egyéiségnek tartotta, egy igazán hiteles embernek. „Az igazságszolgáltatás előkészítő
szakasza, a felderítés a rendőrség »saját tulajdona«. Az teszi legitimé, hogy az igazságszol-
gáltatás kontrollja alatt van” – hangsúlyozta Finszter Géza. Majd hozzátette: „a felderítés

titkos része is a büntetőeljárás szabályozandó szakasza, az igazságszolgáltatás kontrollja alatt, amelytől nem lehet távol tartani az ügyészt és időnként a bírót sem. Nehezen megismerhető, sok akadályba ütközik. A kriminalisztika tudományának feladata szembenézni ezekkel az akadályokkal. A múltbéli eseményt kell felderíteni, ebben is sok nehézség rejlik. A tárgyi bizonyítékok nélkülözik azt a szubjektív elemet, amely gyakran eltorzíthatja a múlt megismerése során szerzett ismereteinket.” A professor emeritus fontosnak tartja a tudományos megismerést. Végezetül a büntetőjogi megismerés hatalmi jellegéről, a hasznosság elvéről és értékelvről is beszélt.

Dr. Dobos János az újkori magyar bűnüldözés kiemelkedő alakja 1935. május 27-én született. 1953-ban, az érettségit követően jelentkezett a rendőrakadémiára, majd 1960-tól Moszkvában tanult. Diplomáját 1964-ben honosították: az ELTE-n avatták állam- és jogtudományi doktorrá. Első szolgálati helye a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság volt, 1964-től pedig az Országos Rendőr-főkapitányságon teljesített szolgálatot. A rendszerváltozást követően a Rendőrtiszt Főiskolán oktatott, ahol a Bűnügyi Tanszék vezetője volt. 1991-ben vonult nyugdíjba, majd 2003. december 17-én váratlanul elhunyt.

Dr. Dobos János 1963 óta rendszeresen publikált, a bűnüldöző munka során szerzett tapasztalatait a szaktudományos sajtóban és számos könyvben adta közre. A hetvenes évektől a Magyar Televízió *Kétfény* című televíziós műsorának állandó szakértőjeként is tevékenykedett. Munkájával, oktatói és tudományos tevékenységével jelentős mértékben hozzájárult – egyebek mellett – a korszerű bűnüldözés alapjainak megteremtéséhez, kidolgozásához, valamint a modern rendőrképzéshez. Könyvei, szakcikkei a mai napig előremutatók, kutatásra, továbbfejlesztésre alkalmasak és érdemesek. Munkaszeretete, munkabírása példaértékű lehet minden korosztály számára.

Negyvenöt éves a rendészeti felsőoktatás

2016. szeptember 28. RTK, kari konferencia

„Két közösség ünnepel ma együtt, a rendészeti és rendvédelmi szervek állománya, valamint a Nemzeti Közszerelési Egyetem közössége. Az intézmény által biztosított jogi, kulturális és szervezeti keretek között emlékezünk meg a rendészeti felsőoktatás elmúlt évtizedeiről” – hangzott el a Rendészettudományi Karon, a rendészeti felsőoktatás 45. évfordulója alkalmából megrendezett ünnepi szenátusi ülésen.

Prof. Dr. Patyi András rektor a felsőoktatással szemben támasztott hármas követelményrendszeréről beszélt: az egyetemeken az oktatók tudományos kutatást végeznek, tananyagokat állítanak elő, és ezeket tanítják. Felelevenítette a bolognai típusú rendszert, mely az alapvető törvényi kereteit jelenti a magyar felsőoktatásnak. Elmondta, hogy az RTK minden az egyetemmel szemben támasztott követelménynek megfelel.

Az NKE rektora felidézte, hogy a rendszerváltást követően drasztikus gazdasági és társadalmi átalakulás történt hazánkban, új törvények léptek hatályba és megváltozott a rendőrség szerepe, illetve a vele szemben megfogalmazott társadalmi elvárások

is, amelyekre az intézmény is megfelelőképpen reagált. *„Dicséret, elismerés és hála illeti azokat a tanárokat, akik a főiskolán ezt a változást végrehajtották. Mindez abban a tudásban gyökerezett, amelyet 1990 előtt megszereztek, a rendészetet szakmának, tudománynak, tudásnak tekintették és ennek megfelelően nevelték a tiszti állományt”* – hangsúlyozta Pátyi András, majd a következő gondolatokkal zárta ünnepi köszöntőjét: *„A rendészeti tevékenység egyidős magával az állammal. A rendészet a legösszetettebb állami tevékenységek egyike, hiszen egymástól különböző kompetenciákat igényel egyszerre. Ezekre kell felkészíteniünk a hallgatókat. A legkomplexebb állami tevékenység, mert másodpercek törtrésze alatt kell döntéseket hozni”* – fogalmazott az egyetem rektora. Majd hozzátette: *„Magas szintű, gyors döntési képességekkel kell rendelkezni. Egyszerre kell beszélni a jog nyelvét, érteni a társadalom nyelvét, a bűnözők észjárását, a társadalom rezdüléseit. A rendészeti tevékenység az emberek közvetlen közelében zajló közigazgatási tevékenység. A rendőrség mindig az államrendszer fenntartását kell, hogy szolgálja.”*

Zsinka András személyügyi helyettes államtitkár, a jogelőd intézmény egykori hallgatója Pintér Sándor belügyminiszter nevében köszöntötte a rendészeti felsőoktatás 45. évfordulója alkalmából megjelent ünneplő közönséget. *„Az évfordulós ünnepségek a múlt és a jelen összevetésére mindig alkalmat adnak. Egy jó felsőoktatási intézmény azonban sosem öregszik, csak gyarapszik és erősödik minden eredménnyel”* – hangsúlyozta a helyettes államtitkár. Majd emlékeztetett: a Rendőrtiszti Főiskola megalakulásával igazán érték lett a tudás és a képzettség. A belügyi szférában és a felsőoktatás rendszerében is elismert képzőhellyé vált az intézmény. Felidézte az egyetemi integráció időszakát is, melyre a vezetők sikeresen felkészítették a főiskolát. Beszélt az új közszolgálati életpályaprogramról is, melynek óriási szerepe van a hivatástudat, a szakmai tudás, a szolgálati teljesítmény és a tapasztalat kiteljesítésében. *„Hiszen a tudás fejlesztése és a szolgálati tapasztalat hasznosítása kiszámítható karrierlehetőséget biztosít. Büszkéek vagyunk a rendészeti felsőoktatás eredményeire. Magunkénak érezzük az itt folyó munkát, számíthatnak ránk, mi pedig számítunk Önökre”* – fejezte be gondolatait Zsinka András.

Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy köszöntőjében elmondta, hogy a 45 éves jubileum jó alkalom arra, hogy egy pillanatra megálljunk, visszaemlékezzünk, és a Rendészettudományi Kar fogadja azt a tiszteletet, amelyet a szenátus sugároz a kar irányába. Kiemelte, hogy az eltelt 45 évet két szakaszra bonthatjuk, egy negyvenéves időszakra, valamint az elmúlt ötéves periódusra. Beszédében hangsúlyozta, hogy a Fenntartói Testület számos olyan szervezeti és igazgatási döntést, intézkedést hozott, amely a rendészettudományi kar folyamatos fejlődését szolgálja, amelyek megteremtik a feltételét a legmagasabb szintű, minőségi oktatásnak. *„Amit az igazgatás elvégezhetett, azt elvégezte, és most a tanárokon, oktatókon, kutatókon múlik az, hogy milyen minőségben tudják realizálni a Belügyminisztérium vezetésének és a végrehajtó szervezetek igényeit, elvárásait.”*

Beszédében megosztotta a hallgatósággal a rendvédelmi oktatás, képzés elméletének legfontosabb dilemmáját, amely gyakorlatilag évtizedek óta foglalkoztatja a világ összes rendőrképző intézményét, rendvédelmi szervét: hogyan képezzünk rendőr-

tiszteket, a rendőrtisztek utánpótlása milyen stratégiai alapokon, milyen stratégiai elképzeléseken nyugodjék. Kiemelte, hogy alapvetően két nagy modell különböztethető meg, az egyik az angolszász modell, a másik a közép-kelet európai modell, mint amilyen a miénk volt az elmúlt évtizedekben. Ennek során a fiatal érettségizett hallgatókat három év alatt szakfőiskolai képzéssel tisztekké képezték. Ezt a modellt jogosan érték kritikák a végrehajtó vezetők részéről, hiszen nem volt elég gyakorlatias a képzés.

„Az elmúlt időszakban azonban gyökeresen megváltozott a helyzet, a rendvédelmi oktatás kinyílt a polgári élet felé, ami nagyon helyes, de egyben az is világossá vált, hogy katonai előképzettség, gyakorlati tapasztalatok megléte nélkül három év képzési időbe nem lehet beilleszteni azt a tananyagot, amit a tiszteknek el kell sajátítaniuk. Ezért is született meg az a javaslat, hogy négyéves képzésre térjen át a Rendészettudományi Kar” – hangsúlyozta a vezérőrnagy. Janza Frigyes köszönetet mondott továbbá az igazgatásban résztvevőknek, akiknek az intézkedései biztosították annak a lehetőségét, hogy ilyen magas szintű képzés folyhasson az RTK-n. Köszönetet mondott Pintér Sándor belügyminiszternek, Felkai László és Zsinka László államtitkároknak, valamint a volt parancsnokoknak és oktatóknak. Köszönetét fejezte ki a pénzügyi és gazdasági szakembereknek is, akik megteremtették a pénzügyi hátteret a minőségi működéshez.

„Jó úton haladunk, de sok feladat áll még előttünk, sok mindent kell tennünk még, hogy az Egyetem a legjobbak közé emelkedjen” – fogalmazta meg útravalóul a jelenlévők számára a vezérőrnagy.

Prof. Dr. Sallai János, az RTK tanszékvezető egyetemi tanára az emlékkiállítás megnyitó gondolataiban kifejtette, hogy a 2016-os év több szempontból is rendkívül fontos állomás a rendészet, rendészeti oktatás, rendészettudomány életében. 172 év után 2016-ban a rendészettudomány etablációs folyamatának eredményeként a Rendészettudományi Doktori Iskola létrehozása megtörtént, és ugyanebben az évben ünnepelhetjük a felsőfokú rendőrtisztképzés 45. évfordulóját. Felidézte, hogy 1844-ben Karvasy Ágoston a rendészet jeles tudósa, a rendészettudomány első kiemelkedő képviselője *A politikai tudományok rendszeresen előadva* című könyvének első kötetében külön fejezetet szentelt a rendőrségi tudománynak. A Közbiztonság 1870-ben megjelent második számában a főszerkesztő egy rendészeti iskola létrehozásáért emelt szót, melyet alátámasztott még azzal a gondolattal, hogy nem a rendszer, nem a betű, hanem a képzett rendőr képes a törvény alkalmazására.

A professzor elmondta, hogy 1947-ben létrehozták a Magyar Államrendőrség Tiszti Akadémiáját, melyet 1949-ben Rendőr Törzstisztképző Főiskola felállítására követték. Később, 1953-ban Corvin Ottó néven bűnügyi szakiskola létesült. 1950–1956 között a tisztképzés a Rendőrtisztképző Iskolában folyt. A szovjet mintára megszervezett állambiztonság tisztjei kezdetben a rendőrakadémián tanultak, majd 1949-től a Félix Edlambiztonság Dzerzsinszkij nevét viselő Állambiztonsági Tisztképző Iskolában folytatták. Ezzel párhuzamosan az ÁVH vezetőit a Szovjetunióban képezték ki. A kialakult helyzet fenntartása, a „szocialista törvényesség” fokozott biztosítása, a társadalmi tulajdon védelme és a bűnözők elleni fokozott harc érdekében az akkori párt és az állami vezetők a rendőrség feladat- és hatáskörét az 1955. évi 22. számú törvényerejű rendeletben

rögzítették, és miközben tagadták a múltat, a rendelet mellékleteként felhasználták az előző időszak jogszabályait. Az 1956-os forradalom után a belügyi vezetés számára egyértelművé vált, hogy a rendőrtiszti állománnyal szemben magasabb követelmény támasztása érdekében, magasabb színvonalú képzésre van szükség, amely csak hosszabb időtartamú iskolában lehetséges. Ennek következtében a Honvédelmi Tanács 1959-ben elrendelte a Rendőr Akadémia felállítását. Már ekkor felmerült az igény, hogy az általános tantárgyak oktatását egyetemi szintűvé kell tenni. 1962–1971 között BM Határőrség, Karhatalom és Kormányőrség középfokú tiszti továbbképzésére létrehozták a BM Akadémiát.

Az Elnöki Tanács elnöke az 1970. 30. tvr.-tel Rendőrtiszti Főiskolát létesített. A RTF hároméves nappali és négyéves levelező tagozaton 1971/72 tanévvel hirdette meg a képzéseit. Újdonságként jelentkezett, hogy a főiskolai kereteket kapott rendőrtisztképzés tanterveit a belügyminiszter és a művelődési miniszter együttesen hagyta jóvá.

„E Főiskola alapításának 45. évfordulója alkalmából vagyunk itt most jelen ebben a főépületben, amely korábban is szolgálta ugyan a rendőrképzést, de eredetileg apácázárdaként funkcionált. Mind az épületeknek, és mind a tárlatnak üzenete van. Tudósítanak bennünket arról a korszakról, arról a 45 évről, amikor itt Magyarország egyetlen rendőrtisztképzést folytató főiskolája működött. A tárgyak, tematikák, könyvek, egyenruhák üzenetek a múltból, amelyek a volt hallgatók és tanárok számára mindig útravalóul szolgáltak és melynek eredményeként négy évtizeden keresztül a főiskola felkészült rendőrtiszteket bocsátott ki. A kiállításnak és az ünnepségnek különösen nagy jelentősége van, hisz ma már mindenki számára nyilvánvaló, hogy egy éven belül elhagyjuk ezt az objektumot, és a Ludovikára költözünk. Úgy gondolom, hogy a rendőri hivatás terén nagy szerepe van a tradíciónak, a tradíciók ápolásának, ezért arra kérek minden résztvevőt, hajdani és jelenlegi hallgatót, tanárt, az RTF egykori, és a NKE RTK dolgozóját, hogy őrizze meg az objektumot, és az objektumban töltött idők emlékét” – zárta ünnepi gondolatait Sallai János.

A rendezvényen egyetemi és kari elismeréseket adott át Prof. Dr. Patyi András, valamint Dr. habil. Boda József dékán. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem rektorának döntése alapján rektori elismerő oklevelet kapott Vincze Gabriella tanulmányi referens és Szalai né Szűcs Szilvia pénzügyi főelőadó, szakmai tevékenységük elismeréseként. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Dékáni Tanácsának döntése alapján Kratochwill Ferenc emlékgűrűt kapott Dr. Janza Frigyes ny. r. vezérőrnagy, címzetes egyetemi tanár, miniszteri biztos, a Nemzeti Közzolgálat Egyetem Fenntartói Testületének ügyvivője. Dr. Janza Frigyes már a Nemzeti Közzolgálati Egyetem létrejöttét előkészítő feladatokban is tevékeny szerepet vállalt. Az egyetemi évek alatt pedig a Fenntartói Testület ügyvivőjeként és tagjaként azon fáradozott, hogy a Rendészettudományi Kar mind a belügyminisztériumi, mind az egyetemi elvárásoknak minél hatékonyabban tudjon megfelelni. Oktatásszervezői tevékenysége jelentős mértékben segítette, hogy a rendészettudomány a kellő hangsúllyal jelenjen meg az egyetemi képzésben, emellett elvitathatatlan szerepet vállalt a Rendészettudományi Kar kriminalisztikai szervezetének fejlesztésében, a kriminalisztikai mesterképzési szak és kriminalisztikai szakirányú

továbbképzések megalapításában. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Dékáni Tanácsa döntése alapján Kratochwill Ferenc díjat kapott Gáspár Dorina pénzügyőr hallgató. Az egyetem rektora és a kar dékánja a Rendészettudományi Kar, valamint jogelőd intézménye, a Rendőrtiszti Főiskola korábbi vezetői emléklapot és emléklakettet kaptak: Dr. Dános Valér ny. r. vezérőrnagy, Prof. Dr. Blaskó Béla ny. r. vezérőrnagy, Prof. Dr. Sárkány István ny. r. vezérőrnagy, Prof. Dr. Ruzsonyi Péter bv. dandártábornok, Dr. Magyar József ny. r. dandártábornok, Prof. Dr. Finszter Géza ny. r. ezredes, Dr. Matei László ny. r. ezredes, Dr. Lőrincz József ny. bv. dandártábornok, Dr. Virányi Gergely ny. hőr. dandártábornok, Dr. Németh Zsolt ny. r. ezredes, Prof. Dr. Fórizs Sándor ny. r. dandártábornok, Prof. Dr. Sallai János r. ezredes, Czáder Imréné r. ezredes és Kenyeres András ny. r. ezredes.

Az eseményre emlékkiadvány készült, melynek az volt a célja, hogy a rendészeti felsőoktatásról, az intézmény történetéről, a jogelőd Rendőrtiszti Főiskola és a Rendészettudományi Kar parancsnokainak életútjáról, szakmai pályafutásáról méltóképpen megemlékezzen. A kötetet egykori és jelenlegi hallgatókkal, oktatókkal, vezetőikkel készített interjúk színesítik.

Budapest Európa egyik legbiztonságosabb fővárosa

2016. december 15. RTK, a Magyar Rendészettudományi Társaság Bűnügyi Tagozatának konferenciája

A sokarcú város, avagy a bűncselekmények területiségének jellegzetességei Budapesten témával foglalkozó rendezvényen Prof. Dr. Blaskó Béla ny. r. vezérőrnagy, egyetemi tanár, az MRTT elnökhelyettese, a Bűnügyi Tagozat elnöke elmondta, hogy a rendszerváltozást követően a változások Budapesten – a település méretéből és sokszínűségéből adódóan – még hatványozottabban jelentkeztek, mint az ország más részein. Semmiképp sem túlzás azt állítani, hogy a területi különbségek még hangsúlyosabbá váltak, a főváros pedig a 23 kerületének köszönhetően sokarcúvá vált. Az egyes kerületek között igen jelentős társadalmi, gazdasági, népességföldrajzi különbségek fedezhetők fel, ami gyökeresen eltérő kriminálgeográfiai viszonyokat teremt. A vezérőrnagy hozzátette azt is, hogy ezért a főváros kriminálstatisztikai adatait nem célszerű homogénen kezelni, mivel az egyes kerületek rendszerint nagyvárosnyi lakosságszámmal rendelkeznek. Ha Budapest bűnözésföldrajzát vizsgáljuk, akkor feltétlenül érdemes megvizsgálni az ott kialakult szubkultúrákat, vagyis az olyan kultúrát, amely eltér az adott környezetben megszokottól. „Egy Budapest méretű városnál már megvannak azok az elkülönült településrészek, amelyek eltérő értékrenddel és társadalmi státuszú lakossággal rendelkeznek. Itt már kimutathatóak a kriminalitási különbségek, ahol a bűncselekmények megoszlása igazodik a lakóterület jellegéhez” – hangsúlyozta Blaskó Béla.

Dr. Németh Zsolt ny. r. ezredes PhD, egyetemi docens Bűnözés, ember, társadalom című előadásában arra a kérdésre kereste a választ, hogy Budapestet nevezhetjük-e a bűn városának. Úgy véli, a kriminológia az okokat kutatja, kezelni, segíteni akar, fontosnak tartja a megelőzést. Németh Zsolt szerint sokkal fontosabb, hogy mit teszünk a bűn megelőzés érdekében. A bűnöző fogalmát definiálta, elmondta, hogy bizonytalan tar-

talmú a jelentése és stigmatizál. A bűncselekmények száma az elmúlt három évtized során megnégyszereződött. Ennek okaként említette az anyagi gyarapodást, az élet színvonal radikális emelkedését. Elmondta, hogy egy európai kutatás szerint Magyarország a béke szigetének nevezhető. A női elkövetők aránya növekvő tendenciát mutat, a visszaesők aránya változatlan. Beccariát idézte: „a bűnt jobb megelőzni, mint büntetni.” Az ezredes beszélt a biztonságról, a rendőrség szerepéről, bűnmegelőzési tevékenységéről, az ezt szabályozó 20/2010. ORFK utasításról. „A büntető igazságszolgáltatás sem a bűnözésre, sem a bűnözőre nem tud számottevő hatást gyakorolni, tehát valójában nem is hatékony” – fejezte be gondolatait az ezredes.

A bűnözés szociológiai és geográfiai aspektusú vizsgálatáról fogalmazta meg gondolatait Dr. Mátyás Szabolcs r. őrnagy PhD, adjunktus. Beszélt a belvárosról, a belső, városias lakókörnyezetről, a kertvárosi övezetről, a lakótelepek övezetéről, a falusias, tanyasias környezetről, valamint a szuburbanizációs övezetről. Felidézte Burgess zónaelméletét, aki rámutatott a bűncselekmények száma és a városközponttól való távolság fordított arányosságára. Az őrnagy szerint a főváros az a település, amely esetében a legérzékenyebben lehet bemutatni e két tényező közötti kapcsolatot, itt rajzolódnak ugyanis ki a szociális, a település- és térszerkezeti, illetve a kriminális különbségek.

Bucsek Gábor r. vezérőrnagy, a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője hangsúlyozta, hogy Budapesten nőtt az állampolgárok szubjektív biztonságérzete, melyben nagy szerepe van a rendőrségnek, az önkormányzatoknak és a civil szerveződéseknek. A főkapitány az 1 759 000 főt számláló fővárosunkat az egyik legbiztonságosabb városnak tartja. Beszélt a bűnmegelőzés, a felderítés és a nyomozás szerepéről. Elmondta, hogy minden kerületben bűnmegelőzési tanácsadók dolgoznak, létrehoztak egy úgynevezett iskolai rendőr programot. „Budapesten is állampolgárbarát rendőrök szolgálnak. A városban a bűncselekményszám csökkenése annak köszönhető, hogy több rendőrünk lát el a közterületeken szolgálatot. Az elmúlt évben 426 bűnözői csoportot vontunk eljárás alá” – vette számba eredményeiket a vezérőrnagy, aki a sajtó megnövekedett szerepéről és a police.hu-n elérhető budapesti bűnözési térképről is beszélt. Előadása befejezéseként felidézte, hogy évente tanácskoznak az európai fővárosok vezetői, akiket az idén Budapest látott vendégül. A vezetők is úgy vélik, hogy Budapest rendkívül biztonságos városnak tekinthető.

Dr. Erdei Gábor PhD r. alezredes a földrajzi profil szerepét hangsúlyozta a nagyvárosi bűnüldözésben. „Ez az új módszer tudományosan kidolgozott, könnyen olvasható, rugalmas, pontosabb tájékoztatást nyújt” – fogalmazott az alezredes, majd bemutatta a Rigel-elemzés módszerét, elmondta, hogy kilencven százalékban megjósolható az elkövető lakhelye a földrajzi profil használatával, mely nagy mennyiségű adat befogadására és kezelésére alkalmas.

A Gyulai Rendőrkapitányság és a Budapest V. kerületi Rendőrkapitányság illetékeségi területeinek összehasonlító bűnözésföldrajzi vizsgálati eredményeiről tájékoztatta a jelenlévőket Forró Antal doktorandusz.

Az eseményt megtisztelte jelenlétével Molnár Gábor r. ezredes, VIII. kerületi kapitányságvezető, Sztanyó István r. ezredes, XII. kerületi kapitányságvezető, Dr. Paál Péter György r. ezredes, XIII. kerület kapitányságvezető és Makádi Katalin r. ezredes, XX. és XXIII. kerületi kapitányságvezető is.